

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 125. — STEV. 125.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.
NEW YORK, THURSDAY, MAY 28, 1925. — ČETRTEK, 28. MAJA 1925.

TELEFON: CORTLANDT 2876.
VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

UMIKANJE FRANCOZOV V AFRIKI

Francozi so izpraznili višine pri Bibane. — Pot v Fez je ogrožena. — Francozi so izvedeli, da je dolgo vojna, zvezana z velikimi stroški, neizogibna. — Briand je branil Združene države v senatu. — Vlada hoče skleniti mir, a noče žrtvovati svojega ugleda.

Poroča Arno Dosch-Fleurot.

PARIZ, Francija, 27. maja. — Tekom srditega boja z vstaškimi plemenami je izgubila francoska armada v Maroku višine pri Bibane, severno od Ouergha reke.

Postojanka Bibane, ki je bila zavzeta pred več dnevi, je ostala pod poveljstvom podpolkovnika Ferala. Včeraj so zavzeli obdajajoči jo vstaši tako preteče stališče, da se je sklenil Feral umakniti k glavnemu koloniju armade generala Colombata, ki je zavzela višine.

Vstaši so takoj napadli njegov oddelok in sicer od vseh strani, dokler niso bile njegove čete zapletene v ročne spopade. Umikati so se morale ter se pri tem boriti več ur, dokler se niso preostali pridružili glavnemu koloniju ter pustili vstaške četaše v zmagoslavni posesti višin.

Agresivno razpoloženje med vstaškimi plemenami kaže, da se pripravlja nov pogon proti Fezu. Zadnji spopadi so dali povod strahu, da je cesta, vodenca v Fez, manj varno zastražena kot pa se je dosedaj domnevalo.

Javno mnenje vznemirja tudi oficijelno potrjeneno poročilo, da so Francozi izpraznili šest majhnih zunanjih postojank na levem bregu reke Ouergha. Objava, da bodo dve glavni točki pri Bibane in Taounat ojačili ter zastražili pot v Fez, ni mogla pomiriti splošnega vznemirjenja, ker je razkrila dejstvo, da niso francoske čete dosegle ničesar pozitivnega v svoji vojni z Rif plemenom i nda je neizogibna dolga vojna, spojena z velikanskimi stroški.

Voditelji levice v poslanski zbornici, — poslanci Malvy, Renaudel, Bencour, Candace, Loucheur in Paul Morel, — so se oglasili pri ministrskem predsedniku Painleveju in ministru za zunanje zadeve Briandu ter zahtevali pojasnila glede namenov vlade v Maroku. Izvedeli so, da je namen vlade skleniti mir, s katerim pa ne bo žrtvovan ugled Francije v Maroku.

Ko so izvedeli delegacije za resni značaj bojev ob dvesto kilometrov dolgi fronti, so se dogovorili, da bodo skušali spraviti skupaj stranke levice, ki naj bi dale zaupnico defenzivnemu vojevanju, za katero se je odločila vlada.

Radikalno-socijalistična skupina, ki je najbolj važna izven socijalistične v kartelu levice, se je danes sestala, in M. Gaine je predlagal, naj se izreče nezaupnico "kolonialni politiki" vlade. M. Milhaud pa je stavil predlog za podpiranje vlade in ta predlog je bil sprejet.

To znaci, da je dobila danes vlada zaupnico, ki pa vendar ni popolnoma zagotovljena radi spora med radikalnimi socijalisti in socialisti glede miroške politike.

PARIZ, Francija, 27. maja. — Tekom včerajšnjega popoldne je izjavil francoski minister za zunanje zadeve v senatu, da so se že pričele resne razprave glede vojnega dolga med Parizom in Washingtonom.

Senator Gourja je napadel Ameriko z izjavo, da niso Združene države potrdile svojega lastnega podpisa na versaillski mirovni pogodbi, "da pa nas kljub temu gotovi ameriški politiki brutalno pozivajo, naj plačamo".

Minister Briand je posegel vmes ter izjavil, da je postopal ameriški senat v polnem soglasju s svojimi pravicami, ko ni hotel odobriti versaillske

Razventega, — je dostavil, — smo bili več kot enkrat posvarjeni ob času, ko se je sestavljal mirovno pogodbo, da je ameriški senat najbrž ne bo hotel odobriti.

Zdravniki so za uporabo alkohola.

Zveza zdravnikov se je odločila za zdravniško uporabo alkohola. — American Medical Society je sprejela tozadnovo resolucijo. — Novice glede prohibicije.

ATLANTIC CITY, N. J., 27. maja. — American Medical Society, ki ima sedaj tukaj svojo 76. letno konvencijo, se je izrekla včeraj, v nasprotju z resolucijo, sprejeti leta 1917, da je alkohol pri zdravljenju bolezni neobhodno potreben. V tozadnivo odločitvi je pozvala zveza vlado, naj amensira Volsteadovo postavo v toliko, da bo zdravnikom mogoče postopati samostojno pri predpisovanju opojnih pičja za paciente, mesto do so prisiljeni držati se predpisa, ki dovoljuje bolniku le en pint žganja za vsakih deset dni.

Dr. Chalmers iz New Yorka je izjavil, da je alkohol pri zdravljenju bolezni neobhodno potreben. Na vprašanje, kaj se ponavadi razumu pod besedo alkohol, je izjavil, da se razume pod tem izrazom whiskey, konjak, džin in drugo opojno tekočino.

WASHINGTON, D. C., 27. maja. — Newyorska tvrdka Park & Tiford je ponudila zvezni sanitetski službi prodajo zalog Overhol distillerije, obstoječih iz 1.800.000 galon čistega žganja za lastno ceno v znesku \$5.000.000. To naj bi se zgodilo v namenu, da ima vlada na razpolago žganje katero se dobavlja bolničnim in zdravnikom pri zdravljenju bolezni. Sanitetna služba ni hotela sprejeti ponudbe.

To povsem odločno odklonjenje ugodne ponudbe so utemeljili, s tem, da nima zvezna sanitetska oblast na razpolago nobenega dejanja, s katerim bi omogočila nakup.

Predsednik Park & Tiford, David Schulte, je izjavil, da bi se žganje dobavljalo zdravnikom, bolnicam in drugim zdravniščem, prav kot predpisuje postava. Trenutna odklonitev pa je vzbudila precej presenečenja. Govorita stvar pa je, da ne bodo umili dobrega žganja ki leži v sodih še izza časov pred prohibicijo.

ROCHESTER, N. Y., 27. maja. — Mrs. Wolf, lastnica "Speak-easy" prostora, je povedala varnostnemu komisarju, policijskemu načelniku in zveznemu komisarju, da je plačala policijskemu poročniku La Bary v njegovem stanovanju \$300 podkupnine, katero je poročnik nato delil s prohibicijским agentom Atchley-em. Vsled tega sta bila oba danes zjutraj arretirana, da se zagovarjata radi obdobje, da sta kršila prohibicijsko postavo.

Sedaj uvedena preiskava bo dovedla najbrž še do nadaljnih razkritij. Poročnik La Bar je pod jamščino \$2000, prohibicijski agent pa pod \$5000.

Oglasilo se je baje še več načinov lastnikov beznice, ki so plačevali policiji in prohibicijskim agentom graft.

Fašist na mednarodni konferenci.

ZENEVA, Švica, 26. maja. — Kljub protestom protifašistovskih delegatov iz Francije, Anglije in Italije je bil na tukajšnjo delavsko konferenco pripuščen fašistovski delegat Rossini.

USODA AMUNDSONOVE POLARNE EKSPEDICIJE

Po šestih dneh napetega čakanja je še vedno precej optimizma. — Slaven uspeh ali pa nesreča, pravi Bjerknes. — Amundsenovi priatelji so mnenja, da je dosegel slavni raziskovalec velike uspehe. — Vreme je bilo ugodno izza početka poleta.

Poroča James B. Wharton.

KINGS BAY, Špicbergi, 27. maja. — Pomočniki polarnih letalcev Amundsena in Ellswortha, ki se nahajajo tukaj, ne bodo pred petkom naprosili za nobeno pomočno ekspedicijo. To je bilo sklenjeno na konferenci vseh članov naše postojanke.

Ker je ponehalo na skoro čudežen način vse neugodno vreme ter se je ozračje popolnoma izčistilo, je bilo dogovorjeno, da je treba dati letalcem teden dni časa, predno bi pričeli gojiti resne skrbi.

Dolga odsotnost raziskovalcev je skrajno zagonetna, vendar pa ni nobenega vzroka, da bi oupustili upanje na uspeh.

Možje, ki poznao osebnost in karijero Amundsena, so nasprotno mnenja, da vključuje to zavlačevanje par sijajnih možnosti. Ti možje izjavljajo, da je bil uspeh letalcev mogoče večji kot pa se je dosedaj domnevalo.

Najbolj zanimiva teorija je, da so raziskovalci razkrili precej zemlje krog Severnega tečaja, mogoče skupino otokov, mesto nepretrganega kontinenta. V namenu, da pridobi to ozemlje za Norveško, mora biti razkritelj dejanski na njem.

Ko je Amundsen obiskal Južni tečaj, je preživel tam tri dni v namenu, da zaključi svoja opazovanja. Zakaj bi potem ne preživel toliko ali še več časa v bližini Severnega tečaja?

Tako trdno se je hotel prepričati, da je dospel na Južni tečaj, da je razpršil svojo skupino, obstoječo iz petih mož in da je določil vsakega posameznega za opazovanja na različnih točkah. Če je bil takrat tako skrben, bo v isto tako skrben tudi v sedanjem slučaju.

Ellsworth, ameriški član ekspedicije, se bolj zanima kot kdo drugi za znanstvene uspehe polete. Rad bi preživel kar največ časa na Severnem tečaju, da zbere vse možne podatke zemljepisne, metereološke in ekonomskе vrednosti.

Profesor Bjerknes, naš glavni metereolog, je rekel danes, da lahko na temelju svojih podatkov glede vetra in vremena pozitivno izjavi, da je bilo vreme nad polarno čepico ugodno izza pričetka poleta, kljub kratkim periodom neugodnega vremena na Špicbergih.

Ni vrjetno, da je zadela oba aeroplana katastrofa, katere bi ne bilo mogoče popraviti. Vse se je gladko izteklo ali pa je zadela ekspedicijo polna nesreča.

WASHINGTON, D. C., 27. maja. — Predsednik Coolidge se zavzema za vladno pomoč polarni ekspediciji Amundsena.

Ko je bilo objavljeno v Beli hiši, se je namigalo, da predsednik ni še prepričan, da se je razvil položaj do točke, ko bi bilo smotreno in uporavljivo poslati pomoč norveškemu raziskovalcu.

Predsednik ni dosedaj še razmišljal o tem, da pošlje eno ob teh velikih zračnih ladij proti severu, ker je mnenja, da je to naloga mornariškega tajnika Wilburja.

Obešenje treh zarotnikov.

koli prostor in na tisoče ljudi je gledalo, kako je bila izvršena smrtna obsodba.

SOFIJA, Bolgarska, 27. maja. — Danes so obesili tukaj tri voditelje zarote, ki so posledica je bila eksplozija v katedrali Svetega Kralja vsled katere je izgubilo 160 ljudi življenje.

Ti trije zarotniki so bili Zagorski, mežnar katedrale, Friedmann in Kov.

Vislice so stale na javnem prostoru za nekim starim židovskim pokopališčem. Kordon čet je ob-

Ogromen rop v Chicago, III.

70 premogarjev zasutih v rovu.

V Chicagu je bilo ukrazenih za \$125,000 demantov. — Podrobnosti velike tativne.

CHICAGO, III., 27. maja. — Trije roparji so odnesli včeraj za \$125,000 demantov iz neke prodajalne v sredu trgovskega okraja ter srečno ušli.

Adolf Gastman, kogorja prodajalna se nahaja v North Dearborn Street, je bil žrtev drznega čina. Na stotine ljudi je videlo roparje, kako so priletili iz prodajalne čelo klicke zasledovalcev in roparji se je posrečilo pobegniti.

Banditi so se mudili v prodajalni kakor pole ure ne da bi kdaj tisoči, ki so šli zmagaj mimo, kaj zapazil. Potem ko so privezali tri uslužence v zadnji sobi na stole, so izpraznili blagajne ter poiskali najboljše kose iz izložb in predelovali.

Castman je rekel da so prezirali za \$125,000 demantov. Kar pa so vzel s seboj, je bilo vredno približno prav toliko. Castman je že štirideset let v tem poslu ter je splošno znano, da ima vedno zlogo, vredno \$400,000.

Prodajalna ni bila ob času napada še odprtta za dnevni promet. Upravitelj Julius Guenther se je ravno pripravil za delo. Čul je trkanje na vrati in ter pogledal ven. Zapazil je vitkega moškega ter mu dal znamenje, naj odide, ker ni še odprt. Mož pa je potegnil revolver ter pomeril skozi steklo.

Odprte vrata, — je zakril, in Guenther se je pokoril. Vtaknu moškemu sta sledila še dva druga. Vsi trije so povezali uslužence ter pričeli mirno zbirati plen.

Alkohol v obliki medicin.

ATLANTIC CITY, N. J., 26. maja. — Na tukajšnjem zborovanju zdravnikov je ugotovil dr. Arthur Cramp iz Chicaga, da je na trgu več kot šestdeset vrst patentnih medicin z visoko alkoholno vsebino in da je glavni namestek "zdravil" zadostiti pohtljivosti občinstva.

Drugi pa so mnenja, da bi bilo mogoče ob tej zadevi preej debatirati, posebno ker tudi Japonska sama nimata rada inozemcev v svoji sredi.

STOCKHOLM, Švedska, 26. maja. — V državnem zboru je bil sprejet predlog glede zmanjšanja stroškov za armado. Stroški bodo najbrž zmanjšani za polovico.

Stroški švedske armade bodo zmanjšani.

WASHINGTON, D. C., 26. maja. — Grof Goto, japonski državnik, je izjavil, da nima Amerika nobene pravice izključiti Japone in da bo prišlo radi tega vprašanja do vojne med obema državama.

Pri nakazilih, ki značajo manj kot kot en tisoč dinarjev začenjam posebej 15 centov za poštino in druge stroške.

Raspiskila na zadnje počite in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir	\$ 9.20	500 lir	\$ 22.00
300 lir	\$ 13.50	1000 lir	\$ 43.00

Pri nakazilih, ki značajo manj kot 200 lir začenjam posebej po poštino in druge stroške.

Raspiskila na zadnje počite in izplačuje "Ljubljanska kreditna banka v Trstu".

Za poštino, ki presegajo PETTISO DINARJEV ali pa DVATISO DINARJEV, mora biti dovoljeno po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost dinarjev in Liran sodi na stalno, menja se ne včrkati in nežekovati; in tega razloga nam ni mogoče podati nastančne cene vnaprej, računamo po eni tisoč dincov, ko nam pride poslati denar v roke.

Izleti po Jugoslaviji.

Takojo po vojni so vladale po južni Srbiji strašne razmere. Vožnja z vlakom je predstavljala pravato muko. Če se je lokomotiva pokvarila, so morali potniki toliko časa čakati, da so jo popravili. Vozni red je bil brez vsake veljave. Nenadna izprenemba.

Pot iz Beograda preko Niša do Skoplja sem napravil dvakrat, v mareu leta 1920, in sedaj v aprili leta 1925. Kolika razlika! Pred petimi leti povsod še sledovi strašnega razdejanja velike vojne, skoraj vsi kolodvori požgani, mostovi razstreljeni, vse še, kakor da se je nemška vojska umikala še pred par tedni. Ožgani zidovi kolodvorovih poslopij, v katerih je v kačem kotičku za silo zbita lesena baraka dajala nadomestilo, da so se prodajale karte. Železni mostovi v reki, ali prevrnjeni v vodi, ali razmetani na bregu, čez reko pa napravljen most za silo iz leseni trup preko preostalih kamnitih podstavkov. Vlak je moral preko njih voziti počasi, kakor običajen voz, da ni vse skupaj zagrmelo v vodo. Na vsej poti od Beograda do Skoplja je ostal, če se prav spominjam, nepoškodovan en edini most, vse drugo je bilo porušeno. In kakor hitro je nekoliko več deževalo, je nastala nevarnost za mostove, da jih voda ne premakne ali celo odneset, kar se ni zgodilo samo enkrat. Zato so vlaki vozili skrajno počasi, z velikimi zamudami, in če le mogoče samo po dnevi. Vrhnu tega je bila takrat Srbija še brez lokomotiv, brez voznega parka, vse so odpeljali Bolgari ter Nemci in Avstrije, a repa racijsko blago še ni prihajalo; na mnogih kolodvorih, osobito na jugu, so še stale na tihu dolge kolone uničenih železniških vagonov, z golimi železnišnimi rebri, iz dini, ko so bežeči Nemci in Bulgari pozigli na postajah zaloge, ki jih niso mogli več vzeti s seboj. Iz Beograda na jug je vozil dnevno samo en vlak, ki je odhajal zjutraj in dospel zvečer v Niš. Tu je bilo treba prenočiti in nadaljevati vožnjo drugo jutro, tako da je človek dospel še drugi večer v Skoplje, seveda ako je šlo po sreči. Na enak način je vozil v obratni smeri samo po en vlak dnevno. Ni si potem takem težko predstavljati, kak navad je bil vselej na vlak: ljudje so stali ne le povsod po hodnikih, marveč tudi zunaj do zadnjega stopnjice navzdol, zlezli na vagona in ležali po strehah. Prav tako težava je bila v Nišu za prenočišče, ker je šel prenočevat takoreč ves vlak; vozili smo se od hotela do hotela, a povsod že vse zavzeto, dokler nismo vendarle našli mest v neznačnem, primitivnem lokalnu Kmalu so našli Nišljije sami pomoč s tem, da so prišli potnikom na kolodvor ponujati privatna stanovanja; nazaj gredem prav dobr opročeval na ta način.

Zamude vlakov so bile naravnost redne. Meni se je pripetilo v Nišu sledete: Vlak je imel oditi iz Niša proti Skoplju ob sedmih zjutraj; ob tej uri je bil seveda že povsem poln. Da se ni začel premikati takoj ob določeni uri, se ni čudil nihče; šele ko je minilo po ure, ena ura, druga ura in se vlak še vedno ni premaknil, so postali nekateri izmed potnikov pozorni. Sedaj še je nekdo konstatiral, da nač vlak splet še nima lokomotive in da ni nikjer konduktterjev. Sedaj še so šli nekateri spraševati, kaj je vzrok včasni zamude in so čez dalje časa izvedeli, da našo lokomotivo popravljajo. Med Nišem in Skopljem sta bili v obratu le dve lokomotivi, vsaka v drugi smeri, ako se je po potu pokvarila, vlak, kateremu je bila za drugi dan namenjena, ni mogel oditi toliko časa, da so jo spet dal v red; rezerve ni bilo nikake. Naša lokomotiva se je bila prejšnji dan pokvarila na potu iz Skoplja proti Nišu in je svoj vlak privlekla z velikim zakasušenjem. Sedaj se je nahajala v popravilu in ni smo morali, že lepo naloženi v vlaku, čakati, da bo zapet sposobna za akcijo. In čakali smo do desete, enajste, dvanaeste ure in še več. Mijmil je poldan, minile so preveč ure popoklameva; še ob pošte-

Danes so vse te silne težkočene popolnoma odpravljene. Proga, mostovi, postaje, lokomotive, vse je v pravem, v normalnem stanju redkokje se še pozajmo neznatni sledovi vojnega razdejanja. Med Beogradom, Nišem in Skopljem vozijo vrsta osebnih, tovornih in brizih vlakov, kakor pred vojno. Vlaki vozijo točno po voznom redu, kakor v Sloveniji, skrbi se za snago, vrše se revizije. Gospoda, ki se je vlegel na klop v kupejku kar s čevljem na goli klopi, je opozoril konduktter, naj dene časopis pod noge. Vlaki niso prepričljivi. V brzovlak sedeč v Beogradu zjutraj ob osmih in si zvečer ob devetih, tedaj v trinajstih urah, v Skoplju.

Pokrajina je ves čas tja do Grdelice, nad Leskovcem, zelo prijazna. Samo prvi del, od Topčidera do Ripnja ali še malo dalje, kjer vodi železnična telesna linija, je svet manj prijazen, manj obdelan, poraščen največ s hoto in redkimi gozdovi, slično kakor severna Bosna. Toda vse ostali del, Šumadija ter Moravska dolina, to je prekrasen svet, ki je načravil na vse kolege iz Slovenije najboljši vis. Večina je pričakovala mnogo slabšega stanja, pričakovala "Balkan", a glejala je

AMERIŠKI POSLANIK V ANGLIJI

Na banketu Pilgrim družbe v Londonu je bil tudi ameriški poslanik Alanson B. Houghton (drugi od leve na desno). Prvi na sliki je vojvoda iz Yorka, tretji lord Desborough, četrти pa angleški ministrski predsednik Stanley Baldwin.

najlepše plodne ravnine in gorice.

skrbno obdelane, vsak kos zemlje izbrabljen. Vasi, ki se širijo na obeh straneh ob progi, so videti snažne; stoji vse iz hiš, raztresenih na široko, bodisi po ravinem kot po gričih ali pobočjih; šele od Stalača dalje stope hiše v vseh na gosto skupaj. Obdano so povsod s sadnimi vrtovi, in sicer skoro le s šljivari, velikimi nasadi slike, ki stope povsod v pravilnih ravnih vrtih; skoro povsod preladujejo mlajša drevesa. Sumadijske hiše so po večini majhne, po obliki nekako kvadratne; na zunaj videti lične in snažne, na ocnih so v bližini, videti evelice. Pač pa je videti razmeroma male gospodarskih poslopij. Pozornost vzbujajo ob travnikih velika drevesa z okleščenimi vejami skoro do vrha, toda z rogovilastimi spodajimi vejami; služijo za shranjevanje sena, ki je bilo ponekod še vedno na njih v velikih stogih. Vetrnjaci je bila videti — vozili smo se 21. aprila — za kakih 10—14 dni pred slovensko, osobito v severnem delu.

Proga med Beogradom in Skopljem vodi takoreč skozi tri kulturnozgodovinske pasove. Do Aleksincea je Srbija, ki se je oprostila Turkov v dobi med 1. 1804—1815., oziroma 1833. Od Aleksincea dalje je bila pokrajina še 1. 1878. turška in človek se čudi, da tudi na zunaj ni videti sledov turških časov, dasi ni preteklo niti 50 let od osvoboditve. Kako vse druge je v Bosni, ne le kar se tiče turških zgradb, noče, džamij itd., marveč tudi kar se tiče gospodarske kulture. Tu se jasno pokaže, da se je srbski kmet osvobodil tudi socijalno, tudi gospodarsko, ne politično, in ni ostal tlačan kar Bosancem pod Avstrijo. V Nišu se vidi dve džamiji, sicer pa se je tudi to mesto, še 1. 1878. turško gnezdro, temeljito otrešlo turško lastnosti.

Pri Ristovcu smo na meji Srbije izpred l. 1912.; tu pričenja zemlja, kjer je gospodoval sultan še pred dobrimi 12 leti; Zibevče je bila prva turška postaja. Tu so se vedeli sledovi turškega režima še povsod v polni meri.

Danes so vse te silne težkočene popolnoma odpravljene. Proga, mostovi, postaje, lokomotive, vse je v pravem, v normalnem stanju redkokje se še pozajmo neznatni sledovi vojnega razdejanja. Med Beogradom, Nišem in Skopljem vozijo vrsta osebnih, tovornih in brizih vlakov, kakor pred vojno. Vlaki vozijo točno po voznom redu, kakor v Sloveniji, skrbi se za snago, vrše se revizije. Gospoda, ki se je vlegel na klop v kupejku kar s čevljem na goli klopi, je opozoril konduktter, naj dene časopis pod noge. Vlaki niso prepričljivi. V brzovlak sedeč v Beogradu zjutraj ob osmih in si zvečer ob devetih, tedaj v trinajstih urah, v Skoplju.

Pokrajina je ves čas tja do Grdelice, nad Leskovcem, zelo prijazna. Samo prvi del, od Topčidera do Ripnja ali še malo dalje, kjer vodi železnična telesna linija, je svet manj prijazen, manj obdelan, poraščen največ s hoto in redkimi gozdovi, slično kakor severna Bosna. Toda vse ostali del, Šumadija ter Moravska dolina, to je prekrasen svet, ki je načravil na vse kolege iz Slovenije najboljši vis.

A. M.

Smrtna kosa.

V Ormožu je umrl v 45. letu starosti trgovec in posestnik Matja Polak.

— V Ljubljani je umrla Ivana Lap, starca 72 let.

Ženska posebnih zmožnosti.

Zanimivo poročilo o ženski, ki baje lahko vidi v notranjost človeškega telesa. Dosedaj je ugania še vsako bolezen ter predpisala zdravilo zanjo. Zdravniki ne morejo pojasniti tega čudnega slučaja. Prioveduje, da se ji je nekoč prikazal župnik Kneipp.

Budimpeštanski "Az Ujság" poroča o zdravilnem mediju, gospoj Varyjevi, o katere naravnost frapantnih uspehov se že več časa govori po madžarski prestolici. Poročevalcev tega lista je posetil gospo Varyjevo in piše sedaj v svojem listu, kar je videl in izvedel od nje.

Gospa Varyjeva je simpatična dama srednjega stasa. Nosi vedno črno obleko in ovratnico črnih biserov. Na njeni zunanjosti pri najboljši volji ne vidijo niti posebega. Njeni ordinacijski sobi je vedno polna bolnikov in radijednevez, ki hočejo konzultirati domo z rentgenskimi očmi. Varyjeva ordinira ves dan od zdognjenega jutra do poznega večera. Ko se zmrzači, ne sprejme več nikogar, ker jo slepi električna luč in ne more povedati diagnoze.

Ob dnevnih svetlobi zadostuje Varyjevi, da pogleda bolnika. Po-

tent zatisne oči in pred njenim duhom se takoj pojavi ostro začrtana slika obolelega organizma. Njeno okareko fotografira notranjost človeškega telesa jasno in zanesljivo kot rentgenski aparat.

Ali to je čudež, slučaj, pustolovstvo ali blaznost? Oficijelna veda začenkrat še molči o vsem tem. Bolniki pa so problem že dobro rešili. Vas dan prihaja 50 do 60 ljudi, ki pričakujeta zdravja od čudežne lastnosti te gospe.

Varyjeva smatra svojo tajinstveno sposobnost, ki ji omogoča, da sponzna zanesljivo vsako bolezen, ne da bi kdaj studirala medicino, za božji dar. Pred kakimi 12 leti je spoznala, da je čudovelen džudrovnik bil v stiku. Klic davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali oslovskega kašija, ne preti drugim nič več nevarnosti od dotikanja stvari, s katerimi je bolnik bil v stiku. Klice davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali oslovskega kašija, ne preti drugim nič več nevarnosti od dotikanja stvari, s katerimi je bolnik bil v stiku. Klice davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali oslovskega kašija, ne preti drugim nič več nevarnosti od dotikanja stvari, s katerimi je bolnik bil v stiku. Klice davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali oslovskega kašija, ne preti drugim nič več nevarnosti od dotikanja stvari, s katerimi je bolnik bil v stiku. Klice davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali oslovskega kašija, ne preti drugim nič več nevarnosti od dotikanja stvari, s katerimi je bolnik bil v stiku. Klice davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali oslovskega kašija, ne preti drugim nič več nevarnosti od dotikanja stvari, s katerimi je bolnik bil v stiku. Klice davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali oslovskega kašija, ne preti drugim nič več nevarnosti od dotikanja stvari, s katerimi je bolnik bil v stiku. Klice davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali oslovskega kašija, ne preti drugim nič več nevarnosti od dotikanja stvari, s katerimi je bolnik bil v stiku. Klice davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali oslovskega kašija, ne preti drugim nič več nevarnosti od dotikanja stvari, s katerimi je bolnik bil v stiku. Klice davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali oslovskega kašija, ne preti drugim nič več nevarnosti od dotikanja stvari, s katerimi je bolnik bil v stiku. Klice davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali oslovskega kašija, ne preti drugim nič več nevarnosti od dotikanja stvari, s katerimi je bolnik bil v stiku. Klice davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali oslovskega kašija, ne preti drugim nič več nevarnosti od dotikanja stvari, s katerimi je bolnik bil v stiku. Klice davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali oslovskega kašija, ne preti drugim nič več nevarnosti od dotikanja stvari, s katerimi je bolnik bil v stiku. Klice davice, škrilatec, koz in tuberkuloze pa utrgnjo živeti še precej časa dalje v kakem temenem kotu. Na drugi strani pa tudi klice teh bolezni poginejo takoj, čim se izpostavijo direktni solarni svetlobi. Popolno prezračevanje in soljenje je najboljši način razkuževanja po nalezljivih bolezni je več ali manj nepotreben; glavni vir nevarnosti je bolnik sam in ne lokot njegov očil. V času, ko je otrok že okreval od osepnje ali

HIGIJENA IN DOMAČE

ŽIVALI

Ljubitelji psov, mačk, papig, kanarčkov in drugih domačih živali neradi slišijo, da so lahko njihovi ljubljenci človeku v zdravstvenem oziru škodljivi. Ali higijenik ne sme računati s človeškim nagnjenjem do živali, temveč mora po potrebi javno povedati resnico. In moramo reči, da je zlasti pes, ta največji prijatelj človeka in ljubljene dam, zelo nevarna žival, ker lahko prenaša na človeka razne nadežljive bolezni. Med te bolezni spada v prvi vrsti pasja steklina, ki jo prenašajo večinoma psi. Če je pes pod stalnim nadzorstvom, ni nobene nevarnosti, da dobi steklino, toda če se klati in vrne h gospodarju ogrizen, je potrebna največja opreznost. Inkubacija te bolezni je namreč zelo dolga. Druga nevarna bolezen ki jo pes lahko prenese na človeka, je trakulja. Pes nosi to bolezen v sebi samo do gotovega stadija, ko je trakulja že 3 mm dolg črvec, ki se začne šele v človeku naglo razvijati. Pojaviti se zlasti pri ljudeh, ki dovoljujejo, da jim psi liže roke in usta, tako da pride zarodek trakulje v človeške organe. Nadaljnji razvoj trakulje posmeni nevarno bolezen, ki se konča često s smrtjo. V Islandiji, kjer imajo največ psov, so povzročile 16 odstotkov vseh smrtnih pasje trakulje. Pes lahko prenese na človeka tudi razne parazite, ki žive na njegovi koži. To so bolhe, klopi in plesnive. Bolhi se sicer ni treba batiti, saj jih poznava vsaka hiša, toda pri tem ne smemo pozabiti, da lahko pes prinese bolhe tudi iz stanovanj, kjer imajo nadežljive bolezni. Take bolhe so seveda skrajno nevarne, ker prenašajo bolezni, čiji bacili žive bodisi v pasjemu telesu ali pa na koži. Zadnje čase se mnogo piše o tem, da prenaša bolhe takozvano spadno bolezen (encefalitis lethargica), ki je človeku zelo nevarna.

Kar se tiče mačk, moramo biti tudi opreznici, ker prenašajo steklino. Črevesni paraziti se v njih sicer ne razvijajo, zato pa lahko prenašajo mačke na človeka garje, ki se razlikujejo od človeških garj, vendar pa povzročajo mnogo neprijetnosti. Zelo nevarna lahko postane gospodarju tudi papiga, ki nosi v sebi bacile nevarne bolezni vnetja pljuč (pneumococcus). Zato je igra s papigo, koji dajemo sladkor iz ust v kljun, zelo nevarna, ker lahko pneumococcus pride iz papigovega v človeški sapnik in povzroči tako vnetje pljuč. Zato pa seveda še ni treba sovražiti domačih živali. — Treba je samo predvidno ravnavi z njimi, da nam s svojo ljubezijo ne postanemo nehote nevarne in škodljive. Opreznosti bi priporočali zlasti nim damam, ki preveč negujejo svoje kužke in muke. Pretirana ljubzen in domačih živali se često krušči na mačko.

Natakarji na Angleškem.

Lastniki hotelov in restavracij v Londonu pošiljajo sedaj svoje angleške natakarje in inozemstvo da obogate svoje izkušnje in znanje. Dandanes je polovica natakarjev v velikih gostilniških podjetjih angleške prestolice Italijanov, ostali so Angleži, Francozi, Švicariji in Čehi. Italijani so zazeli mesto Nemcev, ki jih danes, več kot šest let po vojni, še vedno ne morejo trpeti. Potreba po natakarjih v Londonu je postalna naravnost velikanska, odkar se je udomačila navada, obedovati ali večerjati v hotelih. V natakarških poklicih so trenutno izgledi v Londonu zelo povoljni. Inteligentni, okretni mladenič čedne zunanjosti in vlijudnega vedenja pride razmeroma kmalu do letnih dohodkov tisoč funtov.

Smrtna kosa.

V Ormožu je umrla Angela Sever, vdova po višjem poštrem oficijalu.

— Na Dumaju je umrl v starosti 25 let visokošolec Josip Tomažin, rodom iz Rašice pri Velikih Laščah.

— V Lanšah je umrl v visoki starosti 86 let Jakob Toni.

Knjigarna "Glas Naroda"

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varninja:	
v platno vezano70
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	-
v platno vezano70
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Skrbi za dušo:	
v platno vezano80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80
Sweta Ura:	
fina podstavka z debeli mičkami90
v usnje vezano	1.60

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:
(ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:	v barvaste platnice vezano
Child's Prayerbook:	v belo kost vezano
Key of Heaven:	v usnje vezano
Key of Heaven:	v najfinje usnje vezano
(ZA ODRASLE.)	
Key of Heaven:	v fino usnje vezano
Catholic Pocket Manual:	v fino usnje vezano
Ave Maria:	v fino usnje vezano

POUČNE KNJIGE:

Angleško-slovenski slovar (Dr. Kern)	5.00
Angeljski službi ali nauk kako naj se k sv. maši streže	1.0
Dva sestavljeni plesa: četvorka in beseda spisano in narisan	3.5
Dorači živinozdravnik	1.25
Govedoreja75
Higiena Somatologie, pouk kako se ohrani zdravje, t. v.	1.50
Jugoslavija, Melik 1 zvezek	1.50
2. zvezek 1—2 snopič	1.80
Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljan15
Knjiga o dostojnem vedenju50
Katekizem (veliki)40
Mlekarstvo s črticami za živinorejo75
Nemško angleški tolmač60
Največji spisovnik ljubavnih pism80
Nauk pomagati živini60
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obseg 668 strani	5.00
Naša zdravila50
Nemško slovenski besednjak Wolf-Cigale, 2 knjige trd. vez.	7.00
Nemščina brez učitelja — 1. del30
Pravila za oliko65
Postrežba bolnikom25
Psihične motnje na alkoholski podlagi75
Praktični računar ali hitri računar75
Praktični sadjar trd. vez.	3.00
Popoljelstvo Slovenskim gospodarjem v pouk35
Sadno vino50
Slovensko-angleška slovница, s slovarjem trdo vezana	1.50
Slovenska slovница za sredne šole, (Breznik)	1.—
Slovensko-italijanski in Italj.-slov. slovar	1.00
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar50
Slovenska narodna mladina	1.—
Spretna kuharica (trdo vezana)	1.45
Umni čebelar	1.—
Umní kmetovalec ali splošni podnik, kako obdelovati in izboljšati polje30
Voišnina knjižica50
Veliki slovenski spisovnik raznih pism. Trdo vezano	1.80
Veliki Vsevedež80
Varčna kuharica (Remeč) trda vez.	1.50
Zbirka lepih zgledov, duhovnikom v porabo v cerkvi in šoli, 11 zvezkov skupaj	2.50
Zgodovina slovenskega naroda (Grueden) 6 zvezkov	2.50
Zgodovina S. H. S. Melik 1. zvezek45
2. zvezek 1. in 2. snopič70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Amerika in Amerikanci (Trunk)	3.—
Andersonove pripovedke trda vez.75
Agitator (Kersnik) trdo vez.	1.—
Azazel trda vez	1.—
Andrej Hofer50
Boy, roman trd. vez.80
Beneška vedeževalka35
Belgrajski biser35
Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Biserne 2. kajige80
Brez zarje trda vez90
Besi (Dostojevski) t. v.	1.50
Bele noči (Dostojevski) t. v.75
Balkanska Turika vojaka80
Burska vojaka40

Bilke (Marija Kmetova)
 25 |

Cankarjeva dela:

Grešnik Lenart t. v.90
Hlapec Jernej70
Moje življenje t. v.90
Moje življenje broširano70
Podobe iz sanj t. v.	1.—
broširano75
Romantične duše trda vez90
Zbornik trd. v.	1.20
Mimo življenja t. v.	1.—
broširano80
Cyklamen (Kersnik) t. v.	1.—
Cvetke25
Čas je zlato30
Čaravnica starega gradu25
Certeži t. v.90
Dolenc, izbrani spisi60
Doli z orojem50
Dve slike — Njiva, Starka — (Meško)60
Dolga roka60
Devica Orleanska50
Duhovni boj50
Dedeck je pravil. Marinka in škrateljki40
Erjavčevi zbrani spisi tdr. v.	1.75
Elizabeta35
Fabijola ali cerkev v Katakombe45
Fran Baron Trenk35
Farovska kuharica trd. v.	1.—
Farovska kuharica broš.75
Filosofska zgoda60
Fra Diavolo50
Godzownik (2 zvezka)	1.20
Godčevski katekizem25
Golem, roman70
Gusarji90
Hči pažeza	1.25
Hadži Murat, trda vez80
Hedvika35
Helena (Kmetova)40
Humoreske, Grotoske in Satire, vez.80
Iz dobe punta in bojev50
Iz modernega sveta, trda vez.	1.40
Jutri (Strug) trd. v.75
Jurčevi spisi:	
Sosedov sin, broš.40
1. zvezek; Narodne pravilice in pripovedke — Spomin na deda — Jurij Kozjak — Jesenska noč med slovenskimi polharji — Domén — Dva prijatelja, trda vez.	1.20
5. zvezek; Sosedov sin — Sin kmetskoga cesarja — Med dvema stoloma trd. v.	1.—
broširano75
6. zvezek; Dr. Zober — Tugomer tr. v.	1.20
broširano75
Karmen, trdo vez.40
Krivec, roman, trd. vez.75
Kralj zlate reke ali Črna brada45
Kazaki, povest iz Ruskega70
Kraljevi vitez (Zevacco) vez.	1.00
Kraljevič in berac25
Kuhinja pri kraljici g. nožici, francoski roman40
Lucifer150
Ludovika Beozija25
Ljubice Habsburžanov40
Levkovičevi zbrani spisi:	
Akropolis in piramide80
Balade in romance trd. vez.	1.25
broš.80
Četrtri zbornik trd. v.	1.—
Jadranski biseri80
Junaki80
Peti zbornik trd. v.	1.10
broš.90
Primož Trubar trd. v.	1.—
Levkovičevi zbrani spisi:	
1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonete — Romance, balade in legende — Tolmač.70
2. zv. Otročje igre v pesencih — Različne poezije — Zabavljice in puščice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokopis — Tolmač.70
3. zv. Povesti in potopisi70
4. zv. Kritike in znanstvene razprave.70
5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju70
Zbrani spisi trd. vez90
Poezije trd. vez90
Ljudska knjižnica:	
1. in 2. zvez. Znamenje štirih trd. vezana	1.00

Anton Čehov:

SOSEDJE

Peter Mihajlič Ivašin je bil zelo slabe volje; njegova mlada sestra je bilo ušla k oženjenemu Vlašiču. Da bi se odresel morečega, tožnega razpoloženja, ki mu ni dalo miru niti doma, niti na polju, je klical na pomoč čustvo pravičnosti in svoje pošteno dobro prepičanje, — saj je vedno zagovarjal svobodno ljubezen — a to ni pomagalo in vedno je prišel preko svoje volje do takega zaključka kakor glupa vanuška, namreč da je sestra nekaj zagrešila in da mu je Vlašič sestro ukral. — In čustvo je bilo mučno.

Mati po ves dan ni prišla iz sobe, varuška je govorila Šepetajo in vedno vzdihovala, a teta se je pripravljala vsak dan, da odpotuje; znosili so njene kovčeve v predsobo, potem pa zopet nazaj. V hiši na dvorišču in na vrtu je vladala tišina in podobno je bilo, kakor da imajo v hiši mrlja. — Tetja, služničad in celo mužiki so gledali na Petra Mihajliča, kako se mu je dozdevalo, zagomotno in sumno, kakor bi hoteli reči: — Tvojo sestro so zapeljali, kaj drži roke križem! — Očital si je brezdečko, dasi ni vred, kaj naj stori.

Tako je poteklo kaklik št dni. Sedmi dan, v nedeljo po obedu, je sel prinesel pismo. Naslov je bil pisan z znano žensko pisavo: — "Njeni prevzviš. Ani Nikolajevni Ivašini". Peter Mihajlič se je zeklo, da je bilo na ovitku pisma, na rokopisu in na nedržani besedi 'prevzviš.' nekaj izvajajočega, svojeglavnega, svobodnjaškega. A žensko svobodnjaštvo je uporno, neizprosno, kruto...

— Ona raje umrje, niso se materi ukloni in jo prosi oproščenja. — misli Peter Mihajlič, ko je nesel pismo materi.

Mati je ležala oblečena v postelji. Ko je zagledala sina, se je sunkoma dvignila, popravila sive lase, ki so ji sili izpod čepice in hlastino vprašala:

— Kaj je? Kaj je?

— Poslala je... — je lejai sin in ji izročil pismo.

Ime Zina in celo besedica 'ona' se v hiši nista izgovarjala; o Zini so govorili le brezosebno: "poslala je, ušla je..." Mati je spoznala héerin rokopis, oblije se ji je spačilo in zuračilo; sivi lasi je zopet pogledali izpod čepice.

— Ne! — je vzklíknila in zakrnila z rokami, kakor bi ji pismo opelko prste. — Ne, ne, nikdar!

Za nič na svetu!

Mati je od gorja in sramu histerično zahtela; očividno bi bila rada prečitala pismo, a branil ji je ponos. Peter Mihajlič je razumel, da bi moral sedaj sam pismo razpečati in prečitati na glas, a nenadoma ga je obvladal sed. kakršnega šti poznal. Stekel je na dvor in zaklical selo:

— Povej, da ne odgovorimo! Ne odgovorimo! Tako pojte, živiti!

Raztrgal je pismo, nato so mu zalihe oči solze, čuteč se krivega, krivega in nesrečnega, je krenil na polje.

Bil je šele v 28. letu, a bil je že rejenega telesa, oblačil se je starinsko v široko, prostorno oblike in je bolehal za naduh. Imel je že vse znake starega sameca. Nikdar se ni žaljibil, na ženitev ni misil in ljubil je le mater, sestro, varuško in vrtnarja Vasilija; emil je dobro jed, počitek po obedu, pogovor o politiki in o vzišenih stvareh... Svojčas je dovršil vseučiliške študije, a sedaj je smatral to za nekako dolžnost, ki se ji ne morejoogniti mladeniči od 18. do 25. leta; vsaj misli, ki so mu sedaj vsak dan blodile po glavi, niso imeli nič skupnega z vseučiliščem in vedami, s katerimi se je bavil.

Na polju je bilo vroče in tiko kakor pred dežjem. Gozd se je paril, od smrek in napol prhlega listja se je širil vonjiv, težak duh. Peter Mihajlič se je večkrat ustavljal in si otiral vlažno čelo. Ogledal si je svojo ozimino in jarožito, obhodil deteljnico in parat splasil jerebicco z mladiči;

scelan oskrbnikov konj. Sodel je nanj in oddirjal k Vlašiču.

V duši mu je besnel vihar. Občutil je potrebo, storiti kaj izrednega, posebnega, najs se potem kesa vse življenje. Ali naj opsuje Vlašiča z lopovom, ga oklofuta in nato pozove na dvoboja? A Vlašični tak, da bi se boril; od lopova in klofute postane le še nesrečnejši in otožnejši. Ti nesrečni plahi ljudje so najneznosnejši, najhujši ljudje. Njim se izteče vse brez kazni. Kadars se nesrečni človek, v odgovor na zaslужen očitek, otre vat s svojim globoškim, krivice s svetim pogledom, ko se bolestno nasnehne in ponizno uklopi glavo, tedaj menda nima najpravčnejši dovolj poguma, položiti nanj roko.

— Vse eno! Vpričo njo ga nakičim z bičem in ropsujem! — se je odločil Peter Mihajlič.

Jezdil je skozi svoj gozd in preko ledine ter si predstavljal, kako bo Zina, da opravici svoj prestopok, govorila o ženskih pravilih, o osebni svobodi in o tem, da med cerkevnim in civilnim zakonom ni razlike. Po ženskih navadah se bo pričakala o tem, cesar ne razume. Končno pa ga prav govorovo vpraša: — Čemu si prišel? S kako pravico sa vtičaš v moje stvari?

— Ne, nimam pravice, — je zamršil Peter Mihajlič. — A tem bolje... Čim suroveje nastopam in čim manj pravice imam tem bolje!

Bilo je soporno. Nizko nad zemljo se sukalci rojti komarjev, v grmičevju pa so se žalostno oglasali kljunači. Vse je naznanjalo dej, dasi ni bilo na njej niti oblačka. Peter Mihajlič je prekoračil svojo mejo in se je spustil čez ravno, gladko polje. Često je jezdil po tej poti in znan mu je del ob njej vsak grmiček, vsak jatek. To, kar se je dale pred njim v somraku dvigalo kot tematna skala, je bila rdeča cerkev; mogel si jo je predstavljati do podrobnosti; predočeval si je celo okrasne nad glavnimi vrati in leta, ki so se vedno pasla v ograji. Vrsto od cerkve na desno je temelj gozdči, last grofa Kotovča. Za gozdčem se je že začenja Vlašičeve posestvo.

Dobrodolis, — je zamršil Peter Mihajlič, — je zarezal do ušes, ne vedoč, kako kaj naj se mu nalaze. — Zelo mi je draga, — je nadaljeval in se skušal nasnehniti, — toda Zina je odpotovala, a mati je bolna.

— Kako neprijetno, — je vzliknil okrečni načelnik, zamišljeno gledaju na Petra Mihajliča.

A jaz sem numerčal prečveti ta večer pri vas. Kam je odpotovala Zinajda Mihajlovna?

— K Sinickim, odondon pa nemara v samostan. Ne vem, zagotovo.

— Ta je! — je pomisli Peter Mihajlič. — Pomagaj, Gospod, Pomagaj!

Konj se je od urne ježe kmalu utrdil, a tudi Peter Mihajlič sam je bil truden. Haudourni oblik je sidito gledal manj, kakor bi mu hotel svetovati, naj se vrne domov. Postalo mu je tesno pri sreu.

— Pomozi, gospod, pomozi! — je mislil.

V obnedom je sedela pri večernem čaju sama teta. Kakor navadno je nosilo njeni oblije tak izraz, da se, najs je slab in brez značilnosti, ne da žaliti od nikogar.

Peter Mihajlič je sedel na drugi koncu mize (tete ni maral) in je molče piti čaj.

— Tvoja mati danes zopet ni obdelovala, — je izpregovorila teata. — Ti bi se mogel za to brigati, Petruša! Ako se umoriš, s tem koncem mize (tete ni maral) in je

pojasnil jima, da ne ravna prav! — se je ohrabril. — Govorila bosta, da je to svoboden ljudbenec, svoboden pa je le, kdor samoga sebe premaguje, a nekor se udaja strastem. Kar sta storila tady, je razvrat, a ne svoboda!

Ze je dospel do velikega grofovega ribnika, ki je posinjal in potem pod obliku; zaudarjal je po vlagi in blatu. Na napisu sta se dvigali dve vrbi, stara in mlada, ter se nežno stiskali druga k drugi. Prav mimo tega mesta sta pred dvema tednomora korakala Peter Mihajlič in Vlašič in Polglasno pelja dijaško pesem: "Ne ljubiti se, se pravi mlađe živiljenje pogubiti." Tožna pesem!

Ko je Peter Mihajlič jezdil skozi gozd, je bučal grom, drevje je šumelo in se upogibalo v vetrnu.

Moral se je požuriti. Od gozda do Vlašičevega dvora je bilo še kako vrsto poti preko travnika. Ob obeh straneh poti so stale stare breze, bile so videti pravtako žalostne in nesrečne kakor nijihov gospodar Vlašič in prav tako mrave.

Zadnjici sem opazil devetnajstip, ki so plavale na vodni gladini. Ko sem naenkrat zahamil z roko, so izbrizgnile oljnatno, rjavoto tekočino, ki je skalila morje. In v trenutku so izginile.

Videl sem tudi mehke nestvorne, podobne ogromnim polžem brez lupine, z rogovi in pikaste barvami telesom. Dolgi so kakih 25 cm in neprstano spreminja svojo obliko. Če so v nevarnosti, izpuščajo tekočino, ki pobarva vo-

luknjo in nemogoče je bilo, je izvleči. Ostala je v luknji in se n

premakala niti za en centimeter.

To je trajalo dve uri. Slednjič je kot strila švignila ven, bilo je še tri in devet. Štiri ali pet minut sem jo vlekel in se boril z njo, z zaman, vrnila se je v luknjo. Namažnje pa, ob pol dvestih, se ni več mogla upirati, priplavala je ven in znova se je začel boj, ki je trajal 20 minut. Tako je preteklo in tri četrti ure, predno smo jo z zadržanimi močmi izvlekl iz vode.

v luknji in nemogoče je bilo, je izvleči. Ostala je v luknji in se n

premakala niti za en centimeter.

To je trajalo dve uri. Slednjič je kot strila švignila ven, bilo je še tri in devet. Štiri ali pet minut sem jo vlekel in se boril z njo, zaman, vrnila se je v luknjo. Namažnje pa, ob pol dvestih, se ni več mogla upirati, priplavala je ven in znova se je začel boj, ki je trajal 20 minut. Tako je preteklo in tri četrti ure, predno smo jo z zadržanimi močmi izvlekl iz vode.

v Luknji in nemogoče je bilo, je izvleči. Ostala je v Luknji in se n

premakala niti za en centimeter.

To je trajalo dve uri. Slednjič je kot strila švignila ven, bilo je še tri in devet. Štiri ali pet minut sem jo vlekel in se boril z njo, zaman, vrnila se je v Luknji. Namažnje pa, ob pol dvestih, se ni več mogla upirati, priplavala je ven in znova se je začel boj, ki je trajal 20 minut. Tako je preteklo in tri četrti ure, predno smo jo z zadržanimi močmi izvlekl iz vode.

v Luknji in nemogoče je bilo, je izvleči. Ostala je v Luknji in se n

premakala niti za en centimeter.

To je trajalo dve uri. Slednjič je kot strila švignila ven, bilo je še tri in devet. Štiri ali pet minut sem jo vlekel in se boril z njo, zaman, vrnila se je v Luknji. Namažnje pa, ob pol dvestih, se ni več mogla upirati, priplavala je ven in znova se je začel boj, ki je trajal 20 minut. Tako je preteklo in tri četrti ure, predno smo jo z zadržanimi močmi izvlekl iz vode.

v Luknji in nemogoče je bilo, je izvleči. Ostala je v Luknji in se n

premakala niti za en centimeter.

To je trajalo dve uri. Slednjič je kot strila švignila ven, bilo je še tri in devet. Štiri ali pet minut sem jo vlekel in se boril z njo, zaman, vrnila se je v Luknji. Namažnje pa, ob pol dvestih, se ni več mogla upirati, priplavala je ven in znova se je začel boj, ki je trajal 20 minut. Tako je preteklo in tri četrti ure, predno smo jo z zadržanimi močmi izvlekl iz vode.

v Luknji in nemogoče je bilo, je izvleči. Ostala je v Luknji in se n

premakala niti za en centimeter.

To je trajalo dve uri. Slednjič je kot strila švignila ven, bilo je še tri in devet. Štiri ali pet minut sem jo vlekel in se boril z njo, zaman, vrnila se je v Luknji. Namažnje pa, ob pol dvestih, se ni več mogla upirati, priplavala je ven in znova se je začel boj, ki je trajal 20 minut. Tako je preteklo in tri četrti ure, predno smo jo z zadržanimi močmi izvlekl iz vode.

v Luknji in nemogoče je bilo, je izvleči. Ostala je v Luknji in se n

premakala niti za en centimeter.

To je trajalo dve uri. Slednjič je kot strila švignila ven, bilo je še tri in devet. Štiri ali pet minut sem jo vlekel in se boril z njo, zaman, vrnila se je v Luknji. Namažnje pa, ob pol dvestih, se ni več mogla upirati, priplavala je ven in znova se je začel boj, ki je trajal 20 minut. Tako je preteklo in tri četrti ure, predno smo jo z zadržanimi močmi izvlekl iz vode.

v Luknji in nemogoče je bilo, je izvleči. Ostala je v Luknji in se n

premakala niti za en centimeter.

To je trajalo dve uri. Slednjič je kot strila švignila ven, bilo je še tri in devet. Štiri ali pet minut sem jo vlekel in se boril z njo, zaman, vrnila se je v Luknji. Namažnje pa, ob pol dvestih, se ni več mogla upirati, priplavala je ven in znova se je začel boj, ki je trajal 20 minut. Tako je preteklo in tri četrti ure, predno smo jo z zadržanimi močmi izvlekl iz vode.

v Luknji in nemogoče je bilo, je izvleči. Ostala je v Luknji in se n

premakala niti za en centimeter.

To je trajalo dve uri. Slednjič je kot strila švignila ven, bilo je še tri in devet. Štiri ali pet minut sem jo vlekel in se boril z njo, zaman, vrnila se je v Luknji. Namažnje pa, ob pol dvestih, se ni več mogla upirati, priplavala je ven in znova se je začel boj, ki je trajal 20 minut. Tako je preteklo in tri četrti ure, predno smo jo z zadržanimi močmi izvlekl iz vode.

v Luknji in nemogoče je bilo, je izvleči. Ostala je v Luknji in se n

premakala niti za en centimeter.

To je trajalo dve uri. Slednjič je kot strila švignila ven, bilo je še tri in devet. Štiri ali pet minut sem jo vlekel in se boril z njo, zaman, vrnila se je v Luknji. Namažnje pa, ob pol dvestih, se ni več mogla upirati, priplavala je ven in znova se je začel boj, ki je trajal 20 minut. Tako je preteklo in tri četrti ure, predno smo jo z zadržanimi močmi izvlekl iz vode.

v Luknji in nemogoče je bilo, je izvleči. Ostala je v Luknji in se n

premakala niti za en centimeter.

To je trajalo dve uri. Slednjič je kot strila švignila ven, bilo je še tri in devet. Štiri ali pet minut sem jo vlekel in se boril z njo, zaman, vrnila se je v Luknji. Namažnje pa, ob pol dvestih, se ni več mogla upirati, priplavala je ven in znova se je začel boj, ki je trajal 20 minut. Tako je preteklo in tri četrti ure, predno smo jo z zadržanimi močmi izvlekl iz vode.

v Luknji in nemogoče je bilo, je izvleči. Ostala je v Luknji in se n

premakala niti za en centimeter.

To je trajalo dve uri. Slednjič je kot str

